

Vuorovaikutusraportti

Ruukinlahdenpuiston länsiosan asemakaavan muutos

Päiväty 3.1.2022, täydennetty 22.3.2022

Diaarinumero HEL 2020-010181

Hankenumero 0830_14

Asemakaavakartta nro 12689

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluaikana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelin 09 310 13700 ja sähköposti helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2021 kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2020 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS ja muuta aineistoa nähtävillä 17.5.–4.6.2021
- nähtävilläolosta ilmoitetaan kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Lautasaari-lehdessä
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus laitetaan julkisesti nähtäville
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot

Hyväksyminen

- mielipiteisiin, lausuntoihin ja muistutuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy kaavan arviolta keväällä 2022
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana sekä niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvedot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavan valmisteluaineiston nähtävilläolo 17.5.–4.6.2021

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamistapaan, istutuksiin ja vesihuoltoon. Rakentaminen on toteutettava siten, että kuplahallin rakenteet, perustukset, huoltokontti tai -rakennus sekä pallokentän tekonurmi ovat myöhemmin tarvittaessa poistettavissa ja puita ei saa kaataa tarpeettomasti. Lumen välivarastointialue tulee maisemoida istutuksilla mahdollisuuksien mukaan. Asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Lauttasaarentien laitaa on tarkoitus istuttaa hallin ja lumenkasausalueen maisemoimiseksi enemmän kasvillisuutta nykytilanteeseen nähden, vaikka puustoa joudutaankin kaatamaan.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kuplahalli sijoittuu pääosin nykyisen hiekkakentän ja nurmikentän päälle ja lumen välivarastointialue sijoittuu alueelle, jota on viime vuosina käytetty varikkoalueena. Puiston rakentamisen yhteydessä joudutaan kuitenkin kaatamaan noin 35 runkopuuta mm. kentän ja kulkureitien rakentamisen alta sekä maan korottamisen seurauksena Lauttasaarentien reunasta. Tarkoituksena on istuttaa tilalle kokonaisuudessaan noin 50 puuta, jolloin myös Lauttasaarentien laitaa tulee nykyistä enemmän kasvillisuutta maisemoimaan kuplahallia ja lumen välivarastointialuetta.

Tekonurmikentän, sen perustusten ja huoltorakennuksen poistettavuus tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Kuplahallin eri perustamistapoja on selvitetty jo viitesuunnittelun aikana, mutta lopullinen perustamistapa valitaan vasta jatkosuunnittelussa.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat yleisesti hankkeen lähtökohtiin ja hallin sijaintiin, liikenteeseen ja pysäköintiin, puiston käyttöön ja toimintoihin, maaperään ja puiston tulvimiseen, lumen välivarastointialueeseen, kuplahalliin

---

ja tekonurmikenttään, kaupunkikuvaan, meluun, valaistukseen, tuuliolosuhteisiin, kunnallistekniikkaan, hulevesiin sekä naapureihin ja luontoon.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä erityisesti siten, että kuplahallia ja tekonurmikenttää on siirretty OAS-vaiheessa esitettyyn viitesuunnitelmaan nähden noin 10 metriä länteen ja kaava-alueen viereen suunniteltua lumen välivarastointialuetta vastaavasti pienennetty noin 700 m²:llä, jolloin halli sijoittuu kauemmaksi asutuksesta ja kaava-alueen itäpuolelle jää enemmän viheraluetta. Asemakaavaehdotukseen on lisätty määräys, että hallin sisäänkäynnit ja tekniset laitteet tulee sijoittaa hallin länsipuolelle eli mahdollisimman kauas asutuksesta. Ruukinlahdenpuiston länsiosaa koskevaan viitesuunnitelmaan on lisäksi tehty mielipiteiden ja jatkosuunnittelun johdosta useita pienempiä korjauksia ja tarkennuksia. Kuplahallin vaikutuksista meluun on teetetty asiantuntijalausunto.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 17 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Hankkeen lähtökohdat ja sijainti

Kysyttiin, miksi PPJ:n halli piti purkaa Hernesaaresta ja miksi hallia tarvitaan, vaikka PPJ on saanut pysyvät tilat Jätkäsaaresta. Asukkaat kokivat, että heidän mielipiteitään ei ole kuultu hallin sijaintipaikan valinnassa riittävästi. Ruukinlahdenpuistoa pidettiin vääränä paikkana hallille mm. kaupunkikuvallisista syistä. Ehdotettiin, että halli sijoitettaisiin johonkin toiseen paikkaan, esimerkiksi Pajalahdenpuistoon. Puistoalueen varaamista yksityiselle taholle pidettiin ongelmallisena ja hankkeen kustannuksiin toivottiin läpinäkyvyyttä. Kysymyksiä herättivät myös hankkeen kesto ja se, voidaanko nyt tehtävän asemakaavamuutoksen perusteella alue muuttaa myöhemmin asuinkäyttöön.

Vastine

Kuplahallin sijoittaminen Ruukinlahdenpuistoon perustuu kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 7.4.2020. Lautakunta päätti palauttaa Ruukinlahdenpuiston puistosuunnitelman uudelleen valmisteluun siten, että suunnitelma mahdollistaa kuplahallin sijoittamisen puiston alueelle.

PPJ:n kuplahallille tarvitaan uusi paikka, vaikka Hernesaaren rakentaminen hallinto-oikeuden päätöksen (29.4.2021) myötä viivästyykin. PPJ:n jäsenmäärä on kasvanut voimakkaasti ja Jätkäsaaren halli on täynnä. Seura ei pysty myöntämään omille joukkueilleen ja jäsenilleen tarvittavaa vuoromäärää. PPJ:n 2 000:sta jäsenestä noin 800 asuu Lauttasaareissa, mikä tekee alueesta järkevän sijoituspaikan seuran hallille. Ruukinlahdenpuistoa vastapäätä sijaitsee lisäksi Lauttasaaren ala-asteen koulun Lauttasaarentien toimipiste, joten myös koululaisten kannalta hallin tulo lisää harrastamisedellytyksiä Lauttasaareissa optimaalisessa sijainnissa.

Hallia ei voida sijoittaa Pajalahdenpuistoon, sillä se on kaupungin inventoinneissa luokiteltu arvoympäristöksi, joka on aikakautensa tyyli-
piirteitä edustava puisto. Kuplahalli ei myöskään mahtuisi Pajalahden-
puiston hiekkakentälle nykyistä puustoa tuhoamatta. Lisäksi puiston ki-
vituhkakentälle on alueella monenlaista käyttöä koululaisten ulkoilusta
koirien koulutustoimintaan.

Hallin sijainti Ruukinlahdenpuiston sisällä on määräytynyt pitkälti hallin
länsipuolelle suunnitellun lumen välivarastointialueen ja alueen pohjois-
osaan suunnitellun hulevesikosteikon vaatimusten perusteella. Lumen-
kasausalueen sijainti perustuu Lauttasaaren lumenkäsittelyä koske-
vaan selvitykseen, jonka mukaan Ruukinlahdenpuisto on rajallisista
vaihtoehtoista vähiten muuta haittaa aiheuttava alue. Puiston länsi-
kärki on valittu lumenkasausalueen sijainniksi mm. maaperän ja liikene-
järjestelyjen takia. Lisäksi lumitilan tulee olla riittävän suuri, jotta
Lauttasaaren kadut voidaan pitää liikenteelle avoimina myös runsaslu-
misina ajanjaksoina. Hulevesikosteikkaa puolestaan tarvitaan sekä lu-
menläjityksestä että tekonurmikentältä purkautuvien hulevesien käsitte-
lyyn, jotta vesi ei päätyisi liian likaisena merenlahteen. Kaupunkiraken-
teellisesti katsottiin hallin asettuvan puistoon parhaiten Lauttasaaren-
tien suuntaisesti, kuitenkin niin, että hallin itäpuolelle jää riittävästi vi-
heraluetta.

Tekonurmikenttä on suunniteltu pysyväksi. Kuplahalli pystytetään talvi-
kaudeksi lokakuussa ja puretaan huhtikuussa. Hankkeen kestoa ei ole
sen tarkemmin suunniteltu. Puistoa ei voida muuttaa nyt tehtävän kaa-
vamuutoksen perusteella asuinkäyttöön.

Hankkeen kustannuksia on selvitetty kaavaselostuksessa ja Ruukinlah-
denpuiston länsiosan viitesuunnitelmassa. Kustannusjaosta kaupungin
ja kentän tulevien käyttäjien välillä sovitaan jatkosuunnittelun yhtey-
dessä.

Puiston käyttö ja toiminnot

Huolena oli, että lähivirkistykseen ei jää tilaa, kun puistoon sijoitetaan
koirapuisto, kuplahalli ja lumenkasausalue. Yksityisen hallin ja aidatun
kentän pelättiin estävän puiston vapaa ja monipuolinen harrastus- ja
virkistyskäyttö kesällä ja talvella. Lumen varastointiin tarkoitettua asfalt-
tikenttää ei myöskään pidetty puistoon sopivana. Toisaalta asfalttiken-
tälle toivottiin kunnollista koripallokenttää. Mm. hiihtämisen ja kuumail-
mapalloilun tulevaisuus puistossa herätti kysymyksiä.

Vastine

Koira-aitaus sijoittuu Ruukinlahdenpuiston itäosaan, jota suunnitellaan
omana hankkeenaan. Koira-aitausta koskeviin palautteisiin on vastattu
aiemmissa suunnitteluvaiheissa, eikä asia liity nyt tehtävään kaava-
muutokseen.

Perustelut kuplahallin ja lumenkasausalueen sijoittamisesta Ruukinlahdenpuistoon on esitetty kohdassa ”Hankkeen lähtökohdat ja sijainti”.

Lumenkasausalueen pohjan tulee teknisistä syistä olla asfalttia. Puiston tarkemmassa suunnittelussa on tarkoitus löytää käyttötapoja asfalttikentälle myös kesäaikaan. Alueelle on mahdollista sijoittaa mm. koripallokenttä, palloseinä ja myyntikojuja.

Nykyinen puistoalue pienenee, mutta toisaalta puistoalueen kasvillisuus ja sen monimuotoisuus lisääntyvät, kun puistoa parannetaan. Lumenvarastointi vie tilaa pääasiassa alueelta, jota on jo viime vuosina käytetty varikkoalueena.

Puiston itäosaan on mahdollista tehdä tulevaisuudessakin koululaisia ja lähialueen asukkaita palveleva lyhyt hiihtolatu. Ladun reitti on suunniteltava paikan päällä. Kuumailmapalloilu on yksityistä toimintaa, jolle ei kaupungin kaavoissa tai puistosuunnitelmissa osoiteta paikkoja, vaan ne haetaan luvanvaraisesti erikseen.

Tekonurmikenttä on ulkokaudella harjoitusvuorojen ulkopuolella päiväsaikaan vapaasti käytettävissä. Kenttää kiertävien aitojen tarkoituksena on mm. estää pallon kimpoaminen kentän ulkopuolelle. Aidassa on portteja, jotka eivät ole lukossa päiväsaikaan.

Harjoitusvuoroja tarjotaan myös muille urheiluyhdistyksille. Näin kenttä lisää alueen harrastusmahdollisuuksia, kun liikuntapuiston kenttä on jo nyt ruuhkainen. Myös viereisellä koululla on mahdollisuus hyödyntää kenttää ja hallia.

Kuplahalli ja tekonurmikenttä

Huolena oli, että hallia ei pureta kesäksi, koska niin ei tehty Hernesaarressakaan. Hallin teknisten laitteiden pelättiin pilaavan ympäristöä silloinkin, kun halli on purettuna. Myös hallin säilytyspaikka, materiaali ja käyttöikä herättivät kysymyksiä. Tekonurmikentän kumirouheesta haihtuvista höyryistä oltiin huolestuneita. Kysyttiin, soveltuuko kenttä myös muille lajeille, esimerkiksi pesäpallolle. Suunniteltua kenttää pidettiin myös liian pienenä kilpaharjoitteluun.

Vastine

Asemakaavaehdotuksessa on määräys, että hallin saa pystyttää vuosittain 1.10.–30.4. välisenä aikana. Lainvoimaisen asemakaavaan nojalla kaupunki voi ryhtyä toimenpiteisiin, mikäli hallia ei jostain syystä purettaisi kaavassa ilmoitettuun ajankohtaan mennessä.

Kuplahallin kankaat viedään ulkokauden ajaksi muualle säilytykseen. Tekninen laitteisto jää kesäksi paikalleen kentän länsipäätyyn. Hallin käyttöikä on n. 30 vuotta. PPJ:n halli on hankittu vuonna 2013. Hallin kankaat ovat polyesteriä, joka ei ole terveydelle vaarallista.

Viime vuosina mm. THL, TTL ja EU:n kemikaalivirasto ECHA ovat tutkineet tekonurmien kumirouheesta haihtuvia haitta-ainepitoisuuksia. Nykyisen tutkimustiedon valossa kierrätetty kumirouhe ei aiheuta merkittävää haitallista altistusta tekonurmikenttien ja palloiluhallien käyttäjille. Kumirouheen ympäristövaikutuksia selvitetään ja rouheelle on jo kehitetty ympäristöystävällisempiä vaihtoehtoja.

PPJ eli Pallo-Pojat Juniorit on juniorijalkapalloseura ja kentän koko 46x60m palvelee lasten jalkapalloilua ja kilpaharjoittelua. Lähellä sijaitseva Lauttasaaren liikuntapuiston kenttä on kooltaan 55x95 metriä. Kenttä soveltuu myös muille lajeille, vaikka se onkin ensisijaisesti tarkoitettu jalkapalloseuralle. Pesäpallon harrastamiseen kentän koko ja päällyste eivät välttämättä ole optimaalisia.

Lumen välivarastointialue

Puistoon suunniteltua lumen välivarastointialuetta vaadittiin pienennettäväksi ja aluetta ympäröivien viheralueiden toivottiin olevan suurempia. Korkeita lumikasoja ja lumen kuljetusta raskailla ajoneuvoilla lähellä koulua pidettiin lapsille vaarallisena. Lumen kuljettaminen yöaikaan herätti huolta. Likaisen lumivuoren ja sen sulattamisen pelättiin likaavan ja saastuttavan aluetta sekä aiheuttavan terveysongelmia ja ulonäköhaittaa. Haluttiin tietää myös, miten uusi lumenkasausalue suhteutuu Hernesaaren lumenkaatolaituriin.

Vastine

Lumen välivarastointialueen pinta-alaa päätettiin pienentää saatujen mielipiteiden perusteella noin 700 m²:llä eli noin 16 % osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa esillä olleeseen viitesuunnitelmaan verrattuna. Alueen pienentäminen on kompromissi Lauttasaaren katujen ylläpidon ja puiston muiden käyttötarkoitusten välillä.

Ruukinlahdenpuistoon suunniteltu lumen välivarastointialue on tärkeä Lauttasaaren liikenteellisen toimintavarmuuden takaamiseksi lumen sadannan aikana. Koko saaren auraslunta ei voida suoraan ajaa Hernesaaren lumenvastaanottopaikalle, varsinkaan liikenteen ruuhka-aikoina tai kovan sadannan aikaan. On tärkeää, että Lauttasaareissa on alueellinen lumen välivarastointipaikka, jotta kalustoa voidaan vapauttaa tehokkaaseen auraukseen ja lumen poiskuljetukseen.

Alue tulee palvelemaan ainoastaan väliaikaista lumenkasausta, lumikasoja ei jätetä paikalle sulamaan. Lumet ajetaan pois varsinaiselle vastaanottopaikalle heti kaluston vapauduttua. Lumet eivät saastuta aluetta eikä lumi sula ympäristöön. Alue siivotään roskista ja jätteistä talven jälkeen.

Lumenkasausalue vaatii varsinaisen lumen läjittämisen lisäksi tilaa auras- ja kuljetuskaluston turvalliselle liikkumiselle.

Lumen väliaikaisen kasaupaikan liikennejärjestelyt suunnitellaan siten, että häiriöt muuhun liikenteeseen, eritoten jalankulkijoihin ja pyöräilijöihin minimoidaan. Yöaikana pyritään mahdollisuuksien mukaan välttämään lumen kasausta alueelle ja viemään lumet suoraan varsinaiselle lumenvastaanotto paikalle Hernesaareen. Lumen auraus ja poiskuljetus aiheuttavat joka tapauksessa lisää liikennettä alueella, mutta paikallisesti väliaikaisesta kasausta on enemmän hyötyä kuin haittaa. Väliaikainen lumenkasausalue helpottaa ja nopeuttaa alueen tehokasta talvihoitoa, mikä vähentää mm. liukastumisonnettomuuksia.

Aluetta kiertävä aita ja muut asiatonta pääsyä estävät toimenpiteet suunnitellaan tarkemmin jatkosuunnitteluvaiheissa.

Liikenne ja pysäköinti

Etäisyyttä metroasemalle pidettiin liian suurena, jotta lapset voisivat saapua asemalta jalkaisin. Suoraa bussilinjaa hallille Helsingin keskustasta tai Lauttasaaren sisältä ei ole. Liikennemäärien pelättiin lisääntyvän alueella, kun lapsia tuodaan harjoituksiin autolla. Alueen nykyistä pysäköintipaikkojen määrää ei pidetty riittävänä nykytilanteessa eikä tulevan kentän tarpeisiin. Pelättiin, että Ruukinlahdentie muuttuu hallin parkkipaikaksi ja että autoja pysäköidään puistoon. Lisäpysäköintiä ehdotettiin lumenkasausalueen asfalttikentälle. Kysyttiin, onko laissa määritelty hallille varattavien autopaikkojen määrää. Riittävää polku-pyöräpaikkojen määrää pidettiin tärkeänä.

Vastine

Metroasema sijaitsee noin 650 metrin päässä kentästä. Asemalta pääsee kentälle kävellen n. 10 minuutissa ja pyörällä alle 5 minuutissa. Metroasemalta kulkee 20 minuutin välein busseja, jotka pysähtyvät hallin edessä. Suoraa bussilinjaa keskustasta hallille ei ole, kuten ei liikuntapuiston kentällekkään. Hallille on hyvät jalankulku- ja pyöräily-yhteydet.

Hallille saapuu arviolta 10–12 autokyydillistä /harjoitus ja harjoituksia on keskimäärin 7 päivässä. Kimppakyydit, jossa autossa on 2–3 lasta, ovat suosittu kulkumuoto. Autoista arviolta 3 / harjoitus jää paikalle odottamaan. Hallin tuottama autoliikenteen lisäys on arviolta 150–200 matkaa vuorokaudessa.

Kesäkaudella pienempi osa lapsista saapuu kentälle henkilöautolla ja harjoituksia on Ruukinlahdenpuistossa jonkin verran vähemmän, koska kenttiä on enemmän käytössä ympäri Helsinkiä.

Saattoliikenne saa käyttää bussipysäkkejä, jotka sijaitsevat Lauttasaarentien varressa n. 50 m etäisyydellä hallin sisäänkäynnistä. Pysäköintipaikkojen käyttöastetta on seurattu vuoden aikana. Lauttasaarentien varressa Myllykallion ala-asteen edustalla on 13 kadunvarsipaikkaa 4 h aikarajoituksella, jotka voidaan muuttaa 2 h paikoiksi. Lauttasaarentie

50:n edustalla on 5 kadunvarsipaikkaa 2 h rajoituksella. Lisäksi Lahnalahdentien länsipuolella on pysäköintialue, jolla on nykyisin 24 h pysäköintirajoitukset. Tarvittaessa pysäköintiäikää voidaan sielläkin muuttaa lyhyemmäksi. Lisää kadunvarsipaikkoja löytyy Lahnalahdentien varresta.

Ruukinlahdentien pysäköintijärjestelyt pysyvät ennallaan. Kuplahallin sisäänkäynti on Lahnalahdentien puolella, joten lyhyin kävelymatka on Lauttasaarentien varrelta tai Lahnalahdentieltä.

Liikuntapaikoille on kaupungilla olemassa omat pysäköintinorminsa, mutta kaupunkiympäristölautakunta päätti 7.4.2020, että suunnitelma ei edellytä lisäpysäköintipaikkoja.

Ruukinlahdenpuistoon ei ole tulossa pysäköintipaikkoja. Myös lumen varastointiin tarkoitettu asfalttikenttä halutaan kesäaikaan pitää sille tarkoitettussa urheilukäytössä, eikä sinne esitetä pysäköintipaikkoja.

Hallin sisäänkäynnin yhteyteen tulee toteuttaa vähintään 30 polkupyöräpaikkaa, jotka ovat runkolukittavia.

Vaikutukset luontoon

Hankkeen vaikutuksia ympäröivälle luonnolle, kosteikolle ja merelle pidettiin haitallisena. Rauta-aitoja, tekonurmea, betonia ja asfalttia ei pidetty puistoon kuuluvina elementteinä. Alueen jättämistä vapaaksi luonnon monimuotoisuudelle pidettiin tärkeänä. Roskaamisen pelättiin lisääntyvän käytön mukaisesti alueella. Lintujen elinolosuhteista huomautettiin.

Vastine

Alkuperäinen, 1970-luvulta peräisin oleva puistosommitelma on vain osin säilynyt, sillä puiston länsiosa on ollut väliaikaisesti länsimetron varastointialueena vuosina 2008–2017. Kuplahalli sijoittuu pääosin nykyiselle nurmikentälle ja hiekkakentälle, ja lumenläjitys pääosin nykyisen hiekkakentän päälle. Kentän rakentamiseksi täytyy alueelta poistaa jonkin verran nykyistä puustoa. Toisaalta puistoon istutetaan tilalle nykyistä enemmän kasvillisuutta. Osa nykyisestä puustosta on kärsinyt tiiviistä maaperästä, ja on siksi huonokuntoista. Rakentamisen yhteydessä tullaan puiston länsiosasta kaatamaan noin 35 runkopuuta. Tilalle suunnitellaan istutettavan noin 50 puuta, joista osa on lehti- ja osa havupuita ja osa pieniä kukkivia puita. Puiston lajistoa on tarkoitus monipuolistaa ja samalla luonnon monimuotoisuus paranee. Kosteikkoaluetta on tarkoitus laajentaa ja sen yhteyteen istuttaa monimuotoista luonnonkasvillisuutta. Puiston reuna-alueet hoidetaan niittyinä.

Tekonurmella, rauta-aidoilla, betonilla ja asfaltilla on kaikilla oma välttämätön tarkoituksensa puistoon suunnitelluissa toiminnoissa. Puistossa tulee jatkossakin olemaan myös luontoa, nurmea, puita ja muita kasveja.

On odotettavissa, että roskaaminen lisääntyy käytön myötä. Alueen siisteydestä huolehditaan riittävillä roska- ja tarvittaessa syväkeräysasioilla.

Kentän ympärillä käytettävät aidat ovat yleisesti liikunta-alueilla käytettäviä kolmilankaverkkoaitoja, joiden yhteydessä ei ole havaittu ongelmia lintujen elinolojen suhteen. Hallin vieressä sijaitseva lasinen linja-autopysäkki ei ole asemakaavassa ratkaistava asia. Pysäkkikatokset ovat HKL:n sopimuskalusteita.

Maaperä- ja tulva-asiat

Meriveden tulviminen puistoon herätti huolta. Paikkaa pidettiin tulvarisikin ja maaperän takia hallille huonosti soveltuvana ja rakennuskustannuksiltaan hintavana.

Vastine

Varsinainen merivesitulva alueella on hyvin epätodennäköinen, sillä yhteys meriveteen on vähäinen alueen topografiasta johtuen. Alueen nykyiset vesiongelmat johtuvat puutteellisesta hulevesien hallinnasta. Liiallinen märkyys on haitallista osalle puista, vaikka vesi ei olisikaan suo-laista.

Alueen maanpinnan korkeusasema on kartta-aineiston perusteella noin tasolla +2,1...+3,1. Lauttasaarentien tasaus on tätä alempana. Suunnittelukohteen ja meren välissä on Länsiväylän tiepenger, jonka ali johtaa yksi alikulku Lahnalahdentiellä noin tasolla +1,9. Turvallisista rakentamiskorkeuksia on tutkittu yhteistyössä Ilmatieteen laitoksen kanssa, ja kartasto turvallisista rakentamiskorkeuksista Helsingissä on julkaistu mm. Helsingin karttapalvelussa. Lemislahden rannalla arvioitu turvallinen rakentamiskorkeus vuonna 2100 on +3,68 aaltoiluvara huomioiden. Koska halli ei sijoitu meren rannalle, voidaan soveltaa alempaa arvoa suositelluksi alimmaksi rakentamiskorkeudeksi. Turvallisena rakentamiskorkeutena pysyville rakenteille voidaan meren läheisyydessä pitää tasoa +2,8 alueella, jolla aaltoilua ei tarvitse ottaa huomioon. Jos meriveden pääsy alueelle ei ole mahdollista, määrittää kuivatustason rakennuspaikalla vallitseva pohjaveden korkeusasema. Maaperässä olevan veden eli pohja- ja orsiveden korkeusasema seurailee viiveellä merenpinnan korkeusasemaa, eikä lyhytaikaisessa tulvatilanteessa ehdi nousta tulvaveden pinnan tasolle. Viitesuunnitelmassa esitetty kentän pinnan korkeus on alimmillaan +3,1.

Maa- ja kallioperäyksikön pohjatutkimustietokannassa on tarkastelualueelta pohjatutkimustietoa useilta eri ajanjaksoilta. Uusimmat pohjatutkimukset on tehty alueella vuonna 2020. Alueen itäosa on ollut luonnontilassa matalaa vesialuetta, joka on täytetty. Ylimpänä maakerroksena ovat vaihtelevan paksuiset täytekeroukset, ja niiden alla ovat enimmäkseen noin 4 m paksuiset savikerrokset. Saven alla ovat luonnon kitka- ja maakerrokset ennen kallion pintaa. Suunnittelun tarkentuessa myös pohjatutkimuksia tehdään tarvittaessa lisää.

Maanvaraiset rakenteet suunnitellaan aina siten, että pohjamaan kantavuus riittää kantamaan ylärakenteelta tulevat kuormat ja että rakenteeseen ei synny haitallisia painumia. Mikäli pohjamaan kantavuus ei ole riittävä, käytetään paaluja painumaherkkien rakenteiden perustamisessa. Rakennusten paaluttaminen on niin Helsingissä kuin muuallakin tavanomainen perustamisratkaisu. Hallin perustamistapa sekä mahdolliset pohjanvahvistukset määritellään kuitenkin lopullisesti vasta myöhemmässä suunnitteluvaiheessa. Alueen tasaus ja hallin perustamistavat suunnitellaan ottaen huomioon sen rakenteiden vaatimukset mm. painumille ja kuivatukselle. Alueen tasauksen nosto tehdään suunnitellusti painumalaskelmien perusteella ja alueelle suunnitellaan tarvittavat pohjanvahvistustoimenpiteet.

Hallin mahdollisten perustusten ja kentän kuivanapito edellyttää hulevesien hallintaa, eli hulevesien hallittua johtamista ja käsittelyä sekä rakenteiden salaojittamista. Alueen nykyiset märkyysongelmat johtuvat huonosta hulevesien hallinnasta. Hulevesien hallinnalla estetään huleveden johtuminen mm. naapurirakennusten kellareihin. Naapurikiinteistöt kuitenkin ovat velvollisia huolehtimaan omista hulevesistään. Yleisesti ottaen rakentamisella on ennemminkin pohjavettä alentava kuin pohjaveden tasoa nostava vaikutus.

Lumenkasausalueen asfaltointi tai vuodenajat eivät vaikuta ympäristön painumiin tai lähimpien rakennusten halkeiluun.

Kunnallistekniikka ja hulevedet

Puiston hulevesisuunnitelmaa pidettiin LUMO-ohjelman suositusten vastaisena. Alueen viemäroinnin järjestäminen herätti kysymyksiä.

Vastine

Puistoon suunniteltu hulevesien hallintarakenne ei ole LUMO-ohjelman suositusten vastainen, koska siinä on hyödynnetty luonnon omia veden kiertoa ja laatuun vaikuttavia tekijöitä kuten kasvillisuutta sekä nykyistä maastonmuotoilua. Lisäksi se sijaitsee mahdollisimman lähellä hulevesien syntypaikkaa. Nykyistä kosteaa maastonkohtaa (pieni kosteikko) on säilytetty mahdollisimman paljon. Luonnonmukaisella hallintarakenteella on tarkoitus suodattaa hulevesien epäpuhtauksia ennen veden laskemista meren lahteen.

Suunnitellun hallintarakenteen myötä myös alueen vieraslajien poistaminen tulee säännöllisemmin hoidettua, koska sitä voidaan tehdä hulevesirakenteen hoitotoimenpiteiden yhteydessä.

Hulevesien hallintaa ja kuivatusta on selostettu tarkemmin alueen viitesuunnitelmassa. Tekonurmikenttä kuivatetaan salaojilla. Puiston käytävyyttä parannetaan ohjaamalla hulevesiä painanteilla ja pinnantasaussella hulevesikosteikkoon, josta yli valuva vesi ohjataan nykyiseen

maanalaiseen purkuputkeen puiston itäosassa. Lisäksi nykyisen hulevesiverkoston kunto ja purkuaukkojen toimivuus tarkistetaan ja kunnostetaan.

Ympäristöhäiriöt (melu, valaistus, tuuli ja varjostus)

Kuplahallin pelättiin heijastavan Länsiväylän melua puiston ja lähimpien talojen suuntaan. Hallin teknisten laitteiden melutaso herätti huolta. Myös hallin purkamisen ja pystyttämisen epäiltiin aiheuttavan melua syksyisin ja keväisin.

Kentän valaistuksen pelättiin häiritsevän asukkaita ja aiheuttavan uni-ongelmia.

Korkean kuplahallin epäiltiin myös aiheuttavan tuulitunnelin ja voimakkaita pyörteitä erityisesti Ruukinlahdentie 3:n, Lauttasaarentie 49:n ja hallin välille.

Hallin pelättiin myös varjostavan viereisiä taloja.

Vastine

Melu

Ilmatäytteisen hallin pystyttäminen ei aiheuta erityisesti melua. Joka-vuotinen purkaminen ja pystytys tehdään pääsääntöisesti talkoovoimin. Ihmiset ovat talkootyössä päiväsaikaan. Rakentamisvaiheessa mahdollisten betonipaalujen asentaminen aiheuttaa jonkin verran melua, mutta työ tehdään päiväsaikaan.

Viitesuunnitelmassa palloiluhallin sisäänkäynti ja tekniset laitteet on sijoitettu alueen länsiosaan. Tällöin tekniset laitteet sijoittuvat mahdollisimman etäälle Ruukinlahdentien itäpuolella sijaitsevista asuinkerrosta-loista, eikä laitteiden melusta siten arvioida aiheutuvan merkittävää meluhaittaa asumiselle. Laitteiden melu voidaan rinnastaa taloteknisten laitteiden aiheuttamaan meluun, eikä se saa ylittää ympäristöministeriön asetuksessa 796/2018 ja sen muutosasetuksessa 360/2019 annettuja lukuarvoja. Kaavamääräyksellä on varmistettu palloiluhallin ja laitteiden sijoittuminen viitesuunnitelman mukaisesti.

Kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä on tutkittu palloiluhallin vaikutuksia sen lähialueen liikennemelutasoihin. Asiantuntijalausunto on kaavaselostuksen liitteenä. Lausunnon mukaan palloiluhallilla ei ole kielteisiä liikennemeluvaikutuksia lähimpien asuinrakennusten tai Lauttasaaren ala-asteen koulun suuntaan.

Valaistus

Kentän valaistus toteutetaan LED-valaisimilla. Valonheittimet asennetaan häikäisyn minimoimiseksi tavanomaista matalammalle ja valo koh-

distetaan valaisemaan ensisijaisesti kenttää. Valotaso voidaan himmentää tai valot voidaan sammuttaa yöksi. Kuplahallilla on oma erillinen valaistuksensa.

Tuuliolosuhteet

Kuplahallin etäisyys Ruukinlahdentie 3:ssa sijaitsevaan asuinkerrostaloon on noin 64 metriä ja Lauttasaarentie 49:ssä sijaitsevaan asuinkerrostaloon noin 67 metriä. Vertailun vuoksi näiden kahden kerrostalon etäisyys toisiinsa on pienimmillään noin 45 metriä. Tuulisuuden lisäntyminen katutasossa liittyy yleensä korkeaan rakentamiseen, eikä tässä tapauksessa 16 metriä korkean hallin vaikutusta tuulisuuteen yhdessä yli 60 metrin päässä sijaitsevien 5- ja 6-kerroksisten kerrostalojen kanssa pidetä merkittävänä.

Varjostus

Hallin varjostusta on tutkittu Ruukinlahdenpuiston länsiosan päiviteytyssä viitesuunnitelmassa, joka on kaavaselostuksen liitteenä. Lokakuussa ja huhtikuussa halli varjostaa Ruukinlahdentie 3:n länsipäädyn alimpia kerroksia jonkin aikaa ennen auringonlaskua auringon paistessa hyvin matalalta. Talviaikana aurinko ehtii pääosin jo laskea, ennen kuin varjot osoittavat asuinrakennusten suuntaan.

Muut vaikutukset naapureihin

Huomautettiin, että vaikutukset lähialueen asukkaiden jokapäiväiseen elämään ja mielenterveyteen sekä asuintalojen rahalliseen arvoon tulisi arvioida.

Vastine

Kaavaratkaisun vaikutuksia mm. kaupunkikuvaan, maisemaan, luontoon, liikenteeseen, ihmisten terveyteen, turvallisuuteen ja eri väestöryhmien toimintamahdollisuuksiin lähiympäristössä on arvioitu kaavaselostuksessa. Ympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutukset mielenterveyteen ovat yksilöllisiä ja niitä on vaikea yleisesti arvioida.

Kuplahallilla ei arvioida olevan asuntojen arvoa laskevaa vaikutusta. Lauttasaari on erittäin kysyttyä aluetta ja asuntojen neliöhinnat ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti. Lauttasaari on jo yksi Helsingin kalleimmista ja suosituimmista asuinalueista. Vaikka asemakaava-hanke muuttaakin maisemaa ja puiston käyttöä, se osaltaan myös parantaa alueen virkistys- ja liikuntamahdollisuuksia.

Suunnitelma-aineiston puutteet

Hallista esitettyjä näkymäkuvia pidettiin harhaanjohtavina ja puutteellina mm. kesäisen vihreiden puiden takia. Puiston nykytilanteesta ei ollut kuvaa. Aineistossa ei myöskään ollut kuvaa, jossa olisi näkynyt

---

koko Ruukinlahdenpuisto. Suunnitelma-aineistoa pidettiin myös puutteellisenä kustannuslaskelmien ja vaikutusten arvioinnin osalta. Myös tiedot hallin korkeudesta ja painosta puuttuivat.

Vastine

Suunnitelma-aineiston puutteita on korjattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella ja suunnittelua on jatkettu ja tarkennettu asemakaavaehdotusta varten. OAS-vaiheessa kaavaselostus ja kaavakartta ovat luonnoksia, joissa esimerkiksi kaikkia vaikutuksia ei ole vielä arvioitu.

Viitesuunnitelman näkymäkuvia on korjattu ja uusia, lumista talvea esittäviä kuvia on teetetty. Lauttasaarentien varteen istutettavia puita on näkymäkuvissa pienennetty, mutta suunnitelmassa on kuitenkin esitetty hallin reunoille runsaasti talvella vihreänä säilyvää havukasvillisuutta siksi, että talviaikainen halli maisemoituisi paremmin. Uutena kuvana on myös kesäistä tilannetta esittävä ilmakuvasegmentti.

Viitesuunnitelmassa on jo OAS-vaiheessa ollut esillä yhdistetty asemapiirros, jossa näkyy koko Ruukinlahdenpuisto. Puiston itäosaa suunnitellaan omana hankkeenaan.

Kuplahallin korkein korkeus on noin 16 metriä maanpinnasta. Ilmatäyteisen hallin paino on käytännössä vähäinen, koska kuormitus ei kohdistu sellaisenaan alaspäin. Hallin kankaat painavat n. 10 tonnia ja laitteistot n. 3 tonnia.

Alueen viitesuunnitelmasta on tehty kustannusarvio, mutta kaikkia mahdollisia kustannuksia ei ole tässä suunnitteluvaiheessa voitu tarkasti arvioida. Kustannukset on selostettu tarkemmin kaavaselostuksessa ja viitesuunnitelmassa. Kustannusjaosta kaupungin ja hallia sekä tekonurmikenttää käyttävän PPJ:n välillä sovitaan myöhemmin.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 3.1.–1.2.2022

Muistutukset ja kirjeet

Kaavaehdotuksesta tehtiin 8 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kuplahallin sijoittamiseen Ruukinlahdenpuistoon, hankkeen laillisuuteen, ihmisten elinympäristölle aiheutuviin vaikutuksiin, hankkeen kustannuksiin, valmisteluaineiston puutteisiin ja virheisiin, tulvavaaraan ja maaperäolosuhteisiin, luontoon ja kosteikkoon, liikenteeseen ja pysäköintiin, kuplahalliin itseensä ja sen käyttöön, hallin korkeuteen ja varjoihin sekä lumenkasvukseen. Muistutuksissa vastustettiin kuplahallin sijoittamista Ruukinlahdenpuistoon.

Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat hallin sijoittamiseen Ruukinlahdenpuistoon, jota vastustettiin.

Vastineet aihepiireittäin

Kuplahallin ja pallokentän sijoittaminen Ruukinlahdenpuistoon

Kuplahallin sijoittaminen Ruukinlahdenpuistoon perustuu kaupunkiympäristölautakunnan päätökseen 7.4.2020. Lautakunta päätti palauttaa Ruukinlahdenpuiston puistosuunnitelman uudelleen valmisteluun siten, että suunnitelma mahdollistaa kuplahallin sijoittamisen puiston alueelle. Asemakaavoituspalvelu on valmistellut asemakaavan muutosta tästä lähtökohdasta.

Hallin sijoittamisvaihtoehtoja on tutkittu keväällä 2020 lautakunnan päätöksenteon tueksi. Parhaaksi ja vähiten haittaa aiheuttavaksi sijainniksi osoittautui Ruukinlahdenpuisto. Pajalahdenpuisto todettiin vertailussa huonommaksi sijoituspaikaksi.

Pajalahdenpuisto on määritelty kaupungin inventoinnissa arvoympäristöksi kulttuurihistoriallisesti merkittävänä kohteena, jonka eheä kokonaisuus edustaa puistosuunnittelussa useiden vuosikymmenien tyyli-
piirteitä esimerkillisellä tavalla. Helsingissä on hyvin vähän asemakaavalla suojeltuja julkisia ulkotiloja. Arvoympäristötietokannan tarkoituksena on näiden ympäristöjen ja niiden arvojen säilyttäminen.

Kuplahalli ei myöskään mahtuisi Pajalahdenpuiston hiekkakentälle ilman, että suuria, arvokkaita puistopuita kentän ympäriltä jouduttaisiin kaatamaan. Myös huoltotilojen ja teknisten laitteiden sijoittaminen alueelle olisi tilan puutteen vuoksi vaikeaa. Lisäksi Pajalahdenpuiston kenttää käyttävät viereisten päiväkotien ja koulujen lapset ja oppilaat sekä mm koiraharrastajat.

Hankkeen laillisuus ja vaikutukset ihmisten elinympäristöön

Asemakaavaa laadittaessa joudutaan punnitsemaan MRL 54 §:n mukaisia sisältövaatimuksia ja ristiriitatilanteessa niitä tulee sovittaa yhteen. Laadittavan asemakaavan tehtävänä on sovittaa yhteen erilaiset kaava-alueeseen kohdistuvat intressit, jotka eivät kaikki voi toteutua täysimääräisesti.

Viihtyisä elinympäristö on yksi tekijöistä, jotka tulee sovittaa yhteen. Viihtyisyyttä lisäävät asemakaavan toteuttamisen yhteydessä suoritettavat selostuksessa kuvatut kaava-alueita ympäröivän puiston parannustoimenpiteet.

Kaavoitettavan alueen lähiympäristöön jää kaavamuutoksen jälkeen riittävästi puistoja ja muita lähivirkistykseen käytettäviä alueita. Ympäröivä alue jää edelleen puistoksi ja kaavan VU-alue palvelee liikunnan harrastamista ja näin myös lähivirkistäytymistä.

Asiassa ei ole kyse elinympäristön laadun sellaisesta merkityksellisistä heikkenemisestä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavan tavoite on mahdollistaa tekonurmipäälystei-

sen pallokentän ja talvikautisen ylipaine- eli kuplahallin ja siihen liittyvien kävely- ja huoltoreittien, teknisten laitteiden sekä varasto- ja sosiaalitilojen sijoittaminen Ruukinlahdenpuiston länsiosaan ja parantaa näin alueen harrastusmahdollisuuksia. Kyseessä ei ole ympäristöhäiriöitä aiheuttava toiminta. Kaavan vaikutusten arvioinnissa on selvitetty vaikutuksia mm. meluun, tuuliolosuhteisiin ja valaistukseen.

Muistutuksissa viitattu MRL 166 § koskee rakennuksen kunnossapitoa, eikä liity suoraan asemakaavoitukseen.

Puistoon on tulevaisuudessakin mahdollista tehdä hiihtolenkki, joskaan ei valitettavasti hallin ympäri. Ladun vetäminen hallin ympäri edellyttäisi, että hallia siirrettäisiin jälleen lähemmäs Ruukinlahdentietä. Suunniteltua lumenkasausaluetta ei ole enää mahdollista pienentää.

Kuumailmapalloilu on luvanvaraista toimintaa, eikä kaupunki osoita sille erikseen paikkoja.

Hankkeen kustannukset ja suunnittelun eteneminen

Hankkeen kustannukset on arvioitu kaavoitusvaiheessa sillä tarkkuudella, kuin se on ollut kaupungille mahdollista. Puiston toteutuksessa on kaavoituksen jälkeen vielä vaiheita, joiden aikana mm. tiedot kustannuksista tarkentuvat.

Helsingin kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun puisto- ja viheralueyksikkö jatkaa puiston puistosuunnitelman ja rakennussuunnitelmien laatimista. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta liikuntapalveluista on työryhmässä mukana edustaja, joka ohjaa VU-alueen suunnittelua, määrittelee sen lähtökohdat ja laatii hankeohjelman. Puistosuunnitelma hyväksytetään erikseen lautakunnassa ja kun saadaan hyväksyntä, jatketaan toteutussuunnitteluun.

Kustannusten jaosta kaupungin ja PPJ:n välillä vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (liikuntapalvelut), joka määrittelee ja sopii omat VU-alueiden investointikohteensa kaupunkiympäristön toiminnanohjauksen kanssa.

Valmisteluaineiston puutteet ja virheet

Hankkeen lähtökohtia on tutkittu asemakaavan laatimisen yhteydessä sellaisella tarkkuudella, joka on ollut kaavan laatimisen kannalta tarkoituksenmukaista. WSP Finland Oy on tehnyt kaupungin tilaamana viite-suunnitelman, jossa hankkeen lähtökohtia on selvitetty jo melko tarkalla tasolla. Kaavoituksen kannalta olennaista on ollut selvittää hankkeen keskeiset tekniset ja taloudelliset toteuttamisedellytykset ja eri toimintojen tilavaraukset.

Hankkeessa on vielä tulossa tarkempia suunnitteluvaiheita. Helsingin kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalvelun puisto- ja viheralueyksikkö jatkaa puiston puistosuunnitelman ja rakennussuunnitelmien laatimista.

Puistosuunnitelma hyväksytetään erikseen lautakunnassa ja kun saadaan hyväksyntä, jatketaan toteutussuunnitteluun.

Kaavaselostuksessa on virheellisesti ilmoitettu, että Ruukinlahdentien itäpuolella sijaitsevat rakennukset olisivat kaikki 5–6-kerroksisia. Ruukinlahdentiellä on myös 4-kerroksisia rakennuksia ja virhe on korjattu selostukseen. On kuitenkin huomioitava, että käsitettä ”maapäällinen kellari” ei ole enää nykyisin olemassa. Jos kerroksen tilavuudesta yli 50 % sijaitsee ympäröivän maanpinnan yläpuolella, kyseessä on kerros tilojen käyttötarkoituksesta riippumatta.

Näkymäkuvissa on kuplahallin esitystavassa pyritty selkeyteen ja hyvään luettavuuteen. OAS-vaiheen viitesuunnitelmaversiossa halli oli esitetty hieman harmaampana / tummempana, kuin kaavaehdotusta varten päivitetystä versiossa. Asukaspalautteen mukaan halli näytti häviävän liikaa harmaata taivasta vasten. Päivitetystä versiossa hallin ja taivaan kontrastia on kasvatettu ja hallia hieman vaalennettu, jotta se erottuisi taustastaan paremmin. Kuplahalli kestää käytössä pitkään melko puhtaana ja kankaat voidaan tarvittaessa myös pestä.

Tulvavaara ja maaperäolosuhteet

Maa- ja metsätalousministeriön tulvariskialueiden listauksessa Helsingin ja Espoon rannikkoalueet on määritelty yleisesti tulvariskialueiksi. Helsingin kaupunki ja ilmatieteen laitos ovat kuitenkin tehneet tarkemman selvityksen meriveden noususta ja turvallisista rakentamiskorkeuksista. Aineisto löytyy Helsingin karttapalvelusta, kohdasta ympäristö ja luonto -> vesi ja meri -> turvalliset rakentamiskorkeudet. Myös suomen ympäristökeskus SYKE ylläpitää tulvakarttapalvelua, jonka perusteella Ruukinlahdenpuisto ei kuulu merivesitulva-alueeseen.

Kaupungin maaperä- ja kallioryksikkö on kommentoinut meriveden nousua alueelle. Puiston länsiosan korko on alimmillaan noin +2,1. Mereen on runsaasti etäisyyttä ja yhteyden merelle katkaisee puistoa huomattavasti korkeammalla oleva Länsiväylä. Meriveden pinnan pitäisi olla vähintään +2,1, jotta alueelle voisi maaperän kautta suotautua tai valua vettä. Ruukinlahdenpuiston itäpää on paikallisesti matalammalla, noin tasolla +1,4. Alueen hulevesioja purkaa Länsiväylän alitse mereen. Ojan vedenpinta seuraa todennäköisesti meriveden pintaa, joten ojan uomassa voi esiintyä merivettä puiston puolella, kun meriveden pinta on erityisen korkealla. On epätodennäköistä, että kuplahallin suunnittelualueelle, puiston länsiosaan nousisi merivettä.

Hallin perustamistapaa ei ole vielä valittu. Rakennusten ja rakenteiden lopullinen perustamistapa ja mahdolliset pohjavahvistukset määritellään toteuttamista varten tehtävien pohjatutkimusten perusteella. Paaluperustusta, jossa paalut tukeutuvat peruskallioon, käytetään, mikäli maanpinnan painuminen ei mahdollista anturaperustuksen käyttöä.

Yleisesti ottaen rakentamisella on ennemminkin pohjavettä alentava kuin pohjaveden tasoa nostava vaikutus. Hulevesien hallinnalla estetään huleveden johtuminen mm. naapurirakennusten kellareihin.

Pallokentän lopullinen korkeusasema määritellään jatkosuunnittelussa ja alueella tehdään tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan, että maaperä kestää maanpinnan korottamisen aiheuttaman lisäkuormituksen, eikä haitallisia painumia pääse syntymään.

Luonto ja kosteikko

Vaikka puiston viherpinta-ala pieneneekin, yritetään jatkosuunnittelussa puiston monimuotoisuutta säilyttää ja lisätä istuttamalla useita eri puu-, pensas- ja perennalajeja. Nykyisiä nurmialueita myös kehitetään niittymäisempään suuntaan, mikä lisää monimuotoisuutta. Lauttasaarentien laitaan istutetaan tilalle enemmän kasvillisuutta nykytilanteeseen nähden. Kosteikkoaluetta laajennetaan ja sen yhteyteen istutetaan monimuotoista luonnonkasvillisuutta.

Puistosta kaadettavien puiden tilalle istutetaan uusia puita, jotka voivat olla istutushetkellä enimmillään noin 5 metrin korkuisia. Yleensä on järkevintä käyttää ensisijaisesti pienempiä taimia, koska ne juurtuvat paremmin ja alkavat näin kasvaa paremmin ja nopeammin. Kompromissina Ruukinlahdenpuistossa voitaisiin käyttää sekä isompia että pienempiä taimia, jolloin vaihteluväli voisi olla noin 3–5 m lajista riippuen. Ruukinlahdenpuisto voisi mahdollisesti olla myös sellainen kohde, johon siirretään jostain katuhankkeesta poistettavia puita. Silloin saataisiin säilytettyä katuhankkeen alta puita, jotka ovat usein jo valmiiksi melko kookkaita. Tässäkin on kuitenkin rajoitteita, mm. kaluston osalta, joten aivan täysikokoisia puita ei voida siirtää.

Puiston länsiosan asfalttikentän ja tekonurmialueen sekä näitä ympäröivien nurmi- ja istutusalueiden hulevedet ohjataan kosteikkoon mutkittelevan uoman, laskeutusaltaan ja karkeasuodatuspenkereen kautta. Mutkitteleva uoma hidastaa virtausnopeutta. Uoman ja altaan ympärille istutettu kasvillisuus sitoo kiintoainesta. Laskeutusaltaassa kiintoaines ja vettä raskaammat roskat laskeutuvat altaan pohjalle, mistä ne poistetaan tasaisin väliajoin. Karkeasuodatuspenker poistaa hulevedestä kelluvat roskat, mikroroskan ja kiintoainesta. Alueelle ei ole tulossa sellaista uutta toimintaa, joka lisäisi kosteikkoalueella hajuhaittoja aiheuttavien aineiden määrää. Käsittelyllä pyritään pysäyttämään tekonurmikentältä ja lumenlajitysalueelta hulevesien mukana mahdollisesti kulkeutuvat roskat ja kiintoaines ennen kosteikkoa. Kosteikko itsessään sitoo ravinteita ja epäpuhtauksia jo nyt ja tämä tilanne halutaan suunnitelmassa säilyttää. Kun kosteikko otetaan hulevesien käsittelyjärjestelmän osaksi, niin hoidolla ja ylläpidolla kosteikkoa voidaan jopa vahvistaa esteettisesti ja toiminnallisesti. Hulevesien käsittelyn ja kosteikkoalueen rakentamisen tarkempi suunnittelu tehdään laadittavassa puistosuunnitelmassa.

Liikenne ja pysäköinti

Liikenteen järjestämiselle on luotu edellytykset selvittämällä eri liikennemuotojen tarpeet ja ottamalla huomioon alueen olosuhteet. Pysäköintipaikkojen tarvetta ja riittävyttä on selvitetty selostuksessa kuvattulla tavalla. Kaavaselostuksen liitteenä on kaavio, jossa on osoitettu lähiympäristön pysäköintipaikat ehdotettuine aikarajoituksineen sekä pysähtymispaikka saattoliikenteelle. Pysäköintipaikkojen lisäämiseen ei ole arvioitu olevan tarvetta huomioiden mm. hyvät julkisen ja kevyen liikenteen yhteydet sekä mahdollisuudet rajoittaa pysäköintiäikää. Kaupungilla on keinot puuttua virhepysäköintiin.

Kaavan valmisteluaineistossa ilmoitetut tiedot harjoitusten, niihin osallistuvien juniorien sekä henkilöautolla paikalle saapuvien määrästä ovat PPJ:n omia arvioita, ja perustuvat seuran pitkään kokemukseen toiminnasta.

Ruukinlahdenpuiston hallia tulevat käyttämään ylivoimaisesti eniten lauttasaarelaiset juniorit, joita on n. 800. Käytännössä seuran lauttasaarelaiset joukkueet varaavat lähellä sijaitsevaa Ruukinlahden hallia, jolloin PPJ:n toinen, Jätkäsaarella sijaitseva halli, ”vapautuu” muiden käyttöön.

Kenttä saatetaan joskus puolittaa kahden joukkueen käyttöön, kun on kyseessä joukkueita, joilla on vähän pelaajia.

Helsingin tavoitteena on lisätä kestävien liikkumismuotojen osuutta osana ilmastotavoitteita. Hallin sijoittaminen joukkoliikenteellä hyvin saavutettavaan paikkaan ja lähelle seuran jäseniä perustuu tähän tavoitteeseen ja näillä strategisilla valinnoilla voidaan myös vaikuttaa ihmisten liikkumistapoihin. Lauttasaaren sisällä etäisyydet ovat sen verran lyhyitä, että 10–11-vuotiaat pystyvät kulkemaan hallille itsenäisesti polkupyörällä varusteiden kanssa (jalkapallovarusteet eivät paina yhtä paljon, kuin esim. jääkiekkovarusteet). Talvella suurempi osa junioreista saapuu hallille yksityisautolla, mutta kimppekyydit ovat hyvin suosittu kulkumuoto, joka säästää myös vanhempien aikaa.

Lauttasaarentien katusuunnittelu on ollut tiedossa suunnittelun aikana. katusuunnitelma on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnassa 7.12.2021. Kadun rakentaminen on arvioitu vuodelle 2023. Katusuunnittelun lähtökohtina ovat olleet jo aikaisemmin Lauttasaarentielle välillä Ruukinlahdentie-Meripuistotie rakennetut yksisuuntaiset pyöräliikenteen järjestelyt. Lauttasaarentie on pyöräliikenteen pääreitti. Autoliikenne, pyöräliikenne ja jalankulku erotellaan toisistaan. Tämä lisää liikennejärjestelmän selkeyttä, liikennesääntöjen ymmärrystä ja erityisesti jalankulkijan kokemaa turvallisuutta. Erityisen tärkeää tämä on alamäessä sekä koulun ja puiston kohdalla. Katusuunnitelma parantaa kaikkien kulkumuotojen turvallisuutta. Puiston ja koulun kohdalle rakennetaan Lauttasaarentien ylittävä valo-ohjattu suojatie. Liikennevalot toimivat painonapeilla. Nykyinen (tilapäinen) suojatie poistuu.

Kuplahalli ja sen käyttö

Kuplahallia on hoidettava ja runsas lumentulo on aina haaste. Haasteeseen vastataan nostamalla ilmanpainetta ja lämpötilaa sekä varaamalla riittävästi talkootyövoimaa lumenluontiin hallin sivuilta. Hallin ollessa Hernesaassa vuodesta 2013 vuoteen 2021 sitä ei tarvinnut ottaa alas lumen takia kertaakaan. Hallit eivät varsinaisesti ”romahda” vaan lumen paino voi aiheuttaa painumisen ja sitä kautta pakotetun mutta hallitun alasoton. Merkittävää vaaraa siitä ei ole käyttäjille (ehtivät hyvissä ajoin ulos ennen alasottoa) tai ulkopuolisille. Uudelleen pystyttäminen edellyttäisi kankaan päälle jääneen lumen poiston talkoovoimin.

Halli pysyy käytössä pitkään puhtaana, mutta kankaat voidaan pestä, jos ne likaantuvat.

Hallin pystyttäminen lokakuussa ja purkaminen huhtikuussa on 1–2 päivän työ, joka tehdään talkoina. Hallien pystyttäminen ja purkaminen vuosittain on normaali toimenpide ympäri Helsinkiä ja Suomea. Hallille tulee kentän reunoille pysyvät perustukset, jotka eivät ole kesäaikana näkyvissä, ja joihin hallin kankaat kiinnitetään. Kun halli purettiin Hernesaaresta viimeisen kerran vuonna 2021, oli kyseessä suurempi työ, koska hallin perustukset ja tekonurmi piti purkaa.

Asemakaavassa määrätään, että kuplahallin saa pystyttää vuosittain 1.10.–30.4. välisenä aikana. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tekee seuran kanssa vuokrasopimuksen, jossa yhtenä ehtona on hallin purkaminen 30.4. mennessä.

Ruukinlahdenpuistoon siirrettävän kuplahallin omistaa PPJ, joten seuralla on luonnollisesti ensisijainen käyttöoikeus halliin. Seura on kuitenkin ilmoittanut, että se tarjoaa vuoroja myös muille.

Hallin korkeus ja varjot

Kuplahalli ja viereiset asuinkerrostalot ovat suunnilleen saman korkuisia. Hallin ylimmän kohdan korkeus merenpinnasta on noin 19,2 metriä, Ruukinlahdentie 3:n harjan korkeus on noin 19,7 metriä merenpinnasta.

Varjotarkastelut on mallinnettu viitesuunnitelman tietojen perusteella, jossa hallin lattian korko on n. +3,2. Eri kuukausia esittävät varjotarkastelut osoittavat, että suurimman osan ajasta aurinko ehtii laskea ennen, kuin hallin varjot osoittavat Ruukinlahdentien kerrostalojen suuntaan. Huhtikuussa aurinko laskee jo niin pitkälle länteen, että halli varjostaa Ruukinlahdentie 3:a illalla.

Lumenkasaus

Ruukinlahdenpuiston länsiosaan suunnitellun lumen välivarastointialueen tarkoituksena on parantaa teiden kunnossapitoa Lauttasaassa silloin, kun lunta sataa runsaasti. Lumi ei jää paikalle sulamaan, vaan

se kuljetetaan kaluston vapautuessa Hernesaareen. Näin sulava lumi ei myöskään aiheuta ympäristössä ulkonäköhaittaa. Lumen välivarastointialueen tarpeellisuutta ja toimintaperiaatetta on selostettu tarkemmin vuorovaikutusraportin OAS-vaiheen vastineissa. VU-alueen ja kuplahallin lumien kasaukseen on varattu tilaa aidatun pallokenttäalueen sisältä, josta lunta kuljetetaan muiden katu- ja puistoalueiden lumikasojen lailla tarvittaessa lumen välivarastointialueelle.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Viranomaisilla ei ollut asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Vastineet lausuntoihin

Viranomaisilla ei ollut asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.
